

ABSTRAKT

UNIVERZITA KARLOVA

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra sociální a klinické farmacie

Kandidát: **Mgr. Ivana Hrubešová**

Název rigorózní práce: *Analýza spotřeb antiresorpčních léčiv*

Konzultant: PharmDr. Magda Vytřísalová, Ph.D.

Úvod a cíl práce: Prodloužením délky života v rozvinutých zemích se stala osteoporóza v 21. století závažným medicínským problémem. Vzhledem k rostoucímu počtu seniorů, tlaku na úspory ve zdravotnictví a na optimalizaci zdravotní péče v České republice lze v léčbě osteoporózy v oblasti farmakoepidemiologie očekávat změny. Změny se dají v příštích letech očekávat především v počtech diagnostikovaných a léčených pacientů, charakteristice a délce léčby, tak ve vynaložených nákladech ze zdravotního pojištění. Cílem práce bylo zhodnotit náklady antiosteoporotik, trendy v počtech léčených pacientů a další vybrané charakteristiky této skupiny léčiv v letech 2005 až 2016 s využitím dat Všeobecné zdravotní pojišťovny.

Metodika: Sběr dat byl retrospektivní a vycházel z dat Všeobecné zdravotní pojišťovny. Sběr dat proběhl ve dvou etapách. Pro roky 2005 až 2011 byla získána data pro stroncium ranelát a deriváty hormonů. Pro roky 2010 až 2016 byla získána data všech zástupců skupiny antiosteoporotik. Byly získány tyto údaje: rok předepsání, obchodní název, síla a velikost balení, počet balení, specializace předepisujícího lékaře a celková úhrada přípravku, dále věk, pohlaví a počet pacientů. Data byla popsána deskriptivní statistikou. Věk byl v první etapě hodnocen pomocí mediánu. Bylo zjištěno zastoupení pohlaví. Ve druhé etapě byl hodnocen počet pacientů ve věkových kategoriích a byly zjištěny náklady v jednotlivých letech. V obou etapách byla hodnocena spotřeba počtem pacientů (definován jako pojištěnec se záznamem alespoň jednoho proplaceného balení v daném roce) a procentuální rozložení preskripce dle specializace lékaře.

Výsledky: Celkové i jednotlivé náklady ve sledovaném období klesaly. U většiny antiosteoporotik byla ve sledovaném období zachycena fáze růstu, kulminace a následný pokles. Náklady a počet pacientů denosumabu naopak rostl v celém sledovaném období. Nejmladší pacienti patřili mezi uživatele raloxifenu. Naopak nejstarší pacienti patřili mezi

uživatele alendronátu včetně kombinovaného. Největší podíl na preskripci u všech antiosteoporik měl obor vnitřního lékařství. Konkrétní pracoviště předepisující ve sledovaném období deriváty hormonů a parenterální bisfosfonáty, nebylo možno ze zdrojových dat určit.

Závěr: Ve sledovaném období došlo ve skupině antiosteoporotik k poklesu nákladů a počtu pacientů, na kterém se podílel především vstup generik bisfosfonátů do systému úhrad a nově zavedená limitace délky léčby bisfosfonáty po 5 letech terapie. Ve sledovaném období rostla pouze spotřeba a náklady denosumabu, jediného biologického přípravku ve skupině antiosteoporotik, který vstoupil v České republice do systému úhrad jako poslední. V preskripci antiosteoporotik dominoval obor vnitřního lékařství, který ve sledovaném období zastřešoval osteologická pracoviště. V rozložení věkové struktury jednotlivých molekul bylo možno rozpoznat lišící se postavení jednotlivých antiosteoporotik v algoritmu léčby a podmínkami úhrady.

Klíčová slova: Osteoporóza, spotřeba, náklady